

Soud první stolice (okresní soud v L.) položil o žalobě první rok na 15. srpen 1925 a, ježto se žalovaný k němu nedostavil, vynesl k návrhu žalobce rozsudek pro zmeškání. Odvolací soud vyhověl odvolání žalovaného opírajícímu se o zmatek dle Šu 477 čís. 4 c. ř. s., zrušil napadený rozsudek i s předchozím řízením a uložil prvnímu soudu, by, vyčkaje pravomoci, znovu ve věci jednal a rozhodl.

Nejvyšší soud změnil napadené usnesení v ten rozum, že odvolání zamítl.

Důvody:

Rekursu nelze upříti oprávněnosti. Zmatečným ve smyslu Šu 477 čís. 4 c. ř. s. jest rozsudek a řízení jemu předcházející, když možnost na soudě projednávatí straně byla odňata nezákonným postupem. V tomto případě byl položen o žalobě první rok na 15. srpna 1925, tedy na svátek (§ 1 zákona ze dne 3. dubna 1925, čís. 65 sb. z. a n.), a bylo tohoto dne o žalobě jednáno a rozsudek vynesl. Tento postup byl nezákonným. Ale žalovaný — a právě v tom jest těžisko uvedeného důvodu zmatečnosti — tímto nezákonným postupem nebyl nadobro vyloučen ze soudního slyšení, neboť, byv řádně předvolán, mohl se k soudu dostavití a mohl před ním jednatí o žalobě, jak učinil žalobce, nehledíc k tomu, že mohl i žádatí za přeložení roku, pakli položením roku na svátek byl dotčen ve svém náboženském citění. Na jednáno ve svátek nelze vztahovati důvod zmatečnosti ve smyslu Šu 477 čís. 4 c. ř. s. (Klein Vorlesungen, Vídeň 1900, str. 239).

Čís. 5395.

Vládní nařízení ze dne 6. září 1922, čís. 262 sb. z. a n. Vojenskou službu nelze započítati do advokátní praxe tomu, kdo nebyl zapsán do seznamu kandidátů advokacie do měsíce po té, kdy nařízení nabylo účinnosti.

(Rozh. ze dne 27. října 1925, R I 889/25.)

V ý b o r a d v o k á t n í k o m o r y nepřiznal kandidátu advokacie výhod dle ustanovení vládního nařízení ze dne 9. prosince 1919, čís. 651 sb. z. a n. ve znění upraveném nařízením ze dne 6. září 1922, čís. 262 sb. z. a n., ježto ani dne 12. září 1922, ani 12. října 1922 nebyl zapsán v seznamu kandidátů advokacie. V r c h n í z e m s k ý s o u d napadené usnesení potvrdil ze správných důvodů mu připojených, uváživ, že ustanovení Šu 2 vládního nařízení čís. 262 z roku 1922 je výlučné, nepřipouštějící ani výjimek, ani obdobného použití. Stěžovatel mohl, chtěje se věnovati stavu advokátskému, dne 12. září 1922 ze služby soudní, která dle mezitím účinnosti nabytějšího zákona ze dne 31. ledna 1922, čís. 40 sb. z. a n. § 5 čís. 2 podmínkou zápisu do seznamu advokátů již není, vystoupiti a dáti se zapsati do seznamu kandidátů advokacie a tím se státi účasten výhod, poskytnutých kandidátům advokacie zkráceným válečnou službou v konání praxe advokátní nařízením vlády ze dne 6. září 1922, čís. 262 sb. z. a n.

Nejvyšší soud nevyhověl odvolání.

D ů v o d y:

Odvolatel odporuje tomu, by naň bylo užito §u 22 vl. nař. ze dne 6. září 1922, čís. 262 sb. z. a n. z toho důvodu, že předpis ten nabytých práv neruší a on prý již před tím právo na žádané nyní započtení nabyté měl. Ale je v tom na omylu. Nesmí se především přehlížeti, že i při nařízení ze dne 6. září 1922, čís. 262 sb. z. a n. zrovna tak jako tomu bylo již při nařízení ze dne 23. března 1920, čís. 176 sb. z. a n. pořád se tu jedná o nařízení ze dne 9. prosince 1919, čís. 651 sb. z. a n., které nyní zní tak, jak ono první nařízení je stylisuje, t. j. ode dne, kdy ono první v platnost vstoupilo (12. září 1922), má se věc tak, jakoby nařízení ze dne 9. prosince 1919, čís. 651 sb. z. a n. mělo to znění, jaké mu toto poslední nařízení dává, hned původně, takže od té doby nelze se na jeho dřívější jinaké znění již odvolávat. Ale to právě činí odvolatel, uplatňuje, že před tím měl již právo nabyté. Dejme tomu, že měl, než pak je měl již tehdyž uplatniti. Jestliže však přihlížel nečinně a nechal i měsíční lhůtu v §u 2 stanovenou uplynouti, aniž by se do seznamu kandidátů zapsati dal, musí si to přičísti sám, že si to promeškal. Právní norma mu dávala možnost, by včas svá práva obhájil, avšak on přes její výstrahu tak neučinil. On arci, zdá se, nemůže pochopiti, jak by o právo nabyté bylo lze přijíti, a věc má se tak, že je tomu dost těžko porozuměti a tudíž i těžko to vysvětliti. Nejlépe položíme-li si otázku: má nabyté právo dáti si započítati vojenskou službu, trvati bez omezení nekonečně, až do smrti kandidátovy? Domnívá se tak patrně odvolatel, ale v tom je právě důvod ustanovení, že nařízení toto neomezené trvání připustiti nechce. Výhoda vždy chtěla platiti jen pro ty, kteří záhy, do určité krátké lhůty po skončení vojenské služby, advokátní praxi nastoupili, tak již hned dle nařízení čís. 651/1919 (»alespoň do roka po tom, kdy z ní scil. z vojenské služby vystoupí, vstoupí do praxe«, což se vztahuje právě na ty, kteří v čas vydání nařízení kandidáty ještě nejsou, t. j. ještě v praxi se nenalézají, neboť ti, kteří v ní již jsou, zahrnuti jsou již v úvodním výrazu »Pro kandidáty advokacie«, který předpokládá, že adept v seznamu kandidátů už zapsán je), tak také i v nařízení 176/20 (»byli zapsáni« a jak dle smyslu doplniti dlužno, posud jsou, a »do roka vstoupili do praxe«) a konečně právě také v nařízení čís. 262/22, kde se v §u 1 odstavec první praví, že ustanovení, že vojenská služba započte se do praxe, platí pro kandidáty advokacie, t. j. pro adepty, kteří v čase vydání nařízení v seznamu kandidátů advokacie zapsáni jsou (§ 30 odstavec první advokátního řádu) a to pro ty: 1. kteří také již před nastoupením vojenské služby byli zapsáni do seznamu toho, 2. kteří před nastoupením vojenské služby byli v praxi soudní dle §u 2 písm. a), b) advokátního řádu započitatelné do praxe advokátní a teprve později do seznamu kandidátů advokacie zapsáni byli, 3. kteří do dvou let po skončení právnických studií službu vojenskou nastoupili a do dvou let po jejím skončení vstoupili do praxe. A nyní přijde § 2, jenž v předěšlých nařízeních obsažen nebyl. Praví, že výhody této účastni jsou kandidáti, kteří v době, kdy toto nařízení nabude účinnosti anebo do jednoho měsíce po té, v seznamu kandidátů advokacie zapsáni budou. Těžisko předpisu záleží ve slovech »anebo do jednoho měsíce po té« zapsáni budou. Neboť ostatní obsah jeho je dán již §em 1, kde se tak, jak

v obou nařízeních předešlých, předpokládá, že adept v čase vydání nařízení již kandidátem advokacie, t. j. v seznamu zapsán je. Ale nařízení chtělo výhodu poskytnouti i tomu, kdo sice v čase vydání nařízení ještě zapsán nebyl, a rozšířilo ji tedy i na ty, kdož se do jednoho měsíce zapsati dají. A to měl tedy každý, i odvolatel, včas učiniti. Kdo se zanášeli úmyslem oddati se povolání jinému a v době té se zapsati nedali, nemohou to již dohoniti. Důvod je, že takoví, kteří se věnovali jiné životní dráze, jednak na to nereflektovali a jednak vyšli z praxe, a tedy ji mají zase dohoniti, t. j. musí nyní vykázati plnou praxi, v níž se jim vojenská léta neslevují a tedy nezapočítávají. Konečně odkazuje se na § 2 nařízení čis. 176/20, jenž výslovně zrušil nabyté právo na započtení a vyňal z toho jen ty, kdo již na základě této bývalé výhody do seznamu advokátů (ne kandidátů advokacie) zapsáni byli. Není tedy třeba již ani rozbírat, zda odvolatel měl před posledním nařízením právo nabyté, a jen se jemu samému, aniž by se to probíralo a dokazovalo, dává na úvahu, možno-li o právu nabytém u něho mluvíti, když konal vojenskou službu od 21. června 1915 do 28. října 1918 a v seznamu kandidátů advokacie byl zapsán od 1. dubna 1919 do 1. března 1921 a když se tento stav podřaduje pod předpis článku 1 (1) nařízení čis. 651/19 pokud se týče §u 1 odst. (1) nařízení čis. 176/20, o což se posud nepokusil. Ovšem že nedopadá naň ani § 1 čis. 1 nynějšího nařízení, takže také již proto není s nárokem svým v právu.

Čis. 5396.

Právní povaha vkladní knížky společenstva s r. o. Pokud nelze vkladní knížku vzhledem ku stanovám společenstva pokládati za papír svědčící majiteli a to ani za nedokonalý cenný papír svědčící majiteli, nýbrž za pouhý papír legitimační.

Jde-li o pouhý papír legitimační, nestačí ku postupu pohledávky z něho smlouva, nýbrž vyžaduje se předání papíru.

Postoupený dlužník nemůže odporovati platnosti postupní smlouvy, leč že byl postup vyloučen smlouvou mezi ním a původním věřitelem.

Postoupený dlužník může i proti postupníku uplatniti námitku započtení, vznikla-li mu vzájemná pohledávka proti postupiteli do oznámení o postupu.

(Rozh. ze dne 27. října 1925, Rv I 993/25.)

Proti žalobě Antonína H-a, domáhajícího se na žalovaném úvěrním družstvu zaplacení 57.491 Kč 85 h proti předložení a vydání vkladní knížky čis. 1324, znějící na jméno Dr. W., namítlo žalované družstvo mimo jiné též pohledávku 10.000 švýc. franků proti Dru W-ovi. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby a neuznal vzájemné pohledávky po právu. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů a vrátil věc prvému soudu, by o ní dále jednal a ji znovu rozhodl.